

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 7T/1/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7220010002
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr Michal Polák
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2021:7220010002.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II samosudca JUDr. Michal Polák na hlavnom pojednávaní konanom dňa 13. júla 2021 rozhodol

rozhodol:

Obžalovaní:

X. S. G., nar. XX.XX.XXXX v Košiciach, trvale bytom Košice,
H. XX

X. M. G., nar. XX.XX.XXXX v Košiciach, trvale bytom Košice,
H. XX

sú vinní, že

v Košiciach v byte na ulici H. č. XX v období od 29.5.2015 do 3.7.2015 spôsobovali fyzické a psychické utrpenie svojej dcére mal. V. nar. XX.X.XXXX. spočívajúce v zanedbávaní nevyhnutnej osobnej starostlivosti, hygieny a zdravotnej starostlivosti, čo u maloletej dcéry V., vyústilo v jej závažné zdravotné problémy a to k dehydratácii s poruchou vedomia, čím došlo k hypovolemickému šoku následkom straty tekutín pri prebiehajúcej toxicknej dyspersii a iné, následkom čoho bolo dieťa hospitalizované na Klinike pediatickej anesteziológie a intenzívnej medicíny Detskej fakultnej nemocnice v Košiciach do dňa 26.7.2015, pričom po stabilizácii zdravotného stavu a následnom prepustení do rodinného prostredia obaja obvinení, v ktorých starostlivosti bolo maloleté dieťa, pokračovali v zanedbávaní osobnej starostlivosti o maloletú a dňom 05.01.2016 bola maloletá V.. opätovne hospitalizovaná na Klinike detí a dorastu Detskej fakultnej nemocnice, ul. Trieda SNP č. 1 v Košiciach, kde u maloletej bolo zistené zdurenie a omodranie pravého oka, pedikulóza (zavšivavenie), výrazné intertrigo (zapareniny) v oblasti krčnej ryhy, pod pazuchami, v oblasti genitálií a zadku a susp. Bronchitída (zápal priedušiek), čo bolo potvrdené aj vypracovaným znaleckým posudkom č. 15/2019 zo dňa 10.09.2019, znalcom v odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvie pediatria, kde ochorenia zaznamenané u maloletej sú v príčinnej súvislosti so zanedbaním starostlivosti rodičov, pričom rodičia nenavštevovali s maloletou detského lekára podľa plánu, maloletej neumožnili aby jej bola poskytnutá potrebná zdravotná starostlivosť, trpela dlhodobo podvýživou 1. - 3. stupňa, ktorá vznikla ako následok podávania kvalitatívne a kvantitatívne nesprávnej a nedostatočnej výživy maloletej, čím takto svojim konaním rodičia maloletej R.B. zanedbávali svoju riadnu starostlivosť o svoje dieťa, čo vyústilo v jej ďalšie závažné zdravotné problémy, kde celé toto konanie rodičov sa považuje za pasívne týranie maloletej R.B., ku ktorému patrí nedostatočná starostlivosť, nenavštvovanie lekára, ak je dieťa choré a nedostatok hygieny a týmto konaním spôsobili maloletej R.B. ťažkú ujmu na zdraví,

teda

blízkej osobe spôsobovali fyzické a psychické utrpenie bezdôvodným odopieraním stravy, oddychu, spánku, odopieraním nevyhnutnej osobnej starostlivosti, hygieny a zdravotnej starostlivosti a spôsobili ním ťažkú ujmu na zdraví,

tým spáchali

zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a) Tr.zák.

za to sa odsudzujú

Podľa § 208 ods. 3 Tr.zák. s použitím § 42 ods. 1, § 38 ods. 2, § 39 ods. 1 Tr.zák. k súhrnnému trestu odňatia slobody v trvaní 3 (troch) rokov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a). § 51 ods. 2 Tr.zák. sa im výkon trestu podmiennečne odkladá na skúšobnú dobu v trvaní 5 (päť) rokov s probačným dohľadom.

Podľa § 51 ods. 4 písm. g) Tr.zák. súd ukladá obžalovaným povinnosť spočívajúcu najmä v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom, alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku, alebo inému výchovnému programu.

Podľa § 42 ods. 2 Tr.zák. súd zrušuje výrok o treste a spôsobe jeho výkonu o oboch obžalovaných, ktorí bol obom obžalovaným uložený trestným rozkazom Okresného súdu Košice II sp.zn. 6T 53/2020 zo dňa 31.8.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 24.9.2020, ktorým boli obžalovaní uznaní za vinných z prečinu podľa § 211 ods. 1 písm. b) Tr.zák., za čo im bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní 18 mesiacov do 25.3.2022, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia, ktoré na tento výrok obsahovo naväzujú a vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

o d ô v o d n e n i e :

Súd na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaných, vypočul opatrovníka, prečítal znalecké posudky, ako aj ostatné listinné dôkazy a zistil tento skutočný a právny stav.

Obžalovaní S. G. a M. G. v prípravnom konaní využili zákonné právo a odmietli vypovedať.

Obžalovaný S. G. na hlavnom pojednávaní poprel spáchanie žalovaného skutku. On nevie o ničom, on maloleté dieťa netýral. Býva s rodinou v 4 izbovom byte, je tam veľa detí, on má s manželkou 10 detí. Spolu sa o deti starali, v byte sa kúrilo aj tak, že tam horel oheň a dieťaťu sa musel do očí dostať dym, on sa o deti staral ako najlepšie vedel. Cez deň väčšinou nebol doma, chodil do práce.

M. G. na hlavnom pojednávaní uviedla, že spolu s manželom sa starajú o 10 detí, keďže nemajú dostatok finančných prostriedkov, často im chýbali plienky pre deti, nemali peniaze na stravu. Taktiež v byte nemali vodu, takže deti nemohli kúpať. Poprela aby svoje maloleté dieťa V. týrala, alebo aby sa o ňu nestarala.

Opatrovník maloletej poškodenej, ktorý bol ustanovený súdom sa bližšie k trestnej činnosti obžalovaných nevedel vyjadriť.

Ošetrojúci lekár maloletej V. S.. K. I. na hlavnom pojednávaní uviedol, že maloletá V. je desiate dieťa v rodine obžalovaných.

Obidvaja obžalovaní od narodenia dieťaťa zanedbali zdravotnú starostlivosť o maloleté dieťa. Nechodili s ňou na pravidelné lekárske prehliadky, neabsolvovali očkovania, nepodávali jej pravidelne lieky, dieťa žilo v zdravotne závadnom prostredí. Hygiena bola zlá, dieťa bolo podvýživné, často chorľavé. Z toho dôvodu bolo obžalovaným odobraté a dané do Detského ústavu. Rodičia boli viackrát upozornení na nedostatočnú starostlivosť.

V uvedenej trestnej veci bola vypočutá znalkyňa z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia pediatrie S.. S. V..

Zo záverov jej znaleckého posudku a jej výpovede na HP je zrejmé, že príčinou zhoršenia zdravotného stavu bola kvantitatívne a kvalitatívne nedostatočná výživa maloletej, podávanie nevhodného mlieka maloletej, používanie zdravotne závadnej vody na prípravu stravy pre maloletú, kontakt maloletej s osobami, ktorí mali kvasinkovú a bakteriálnu infekciu kože, bakteriálnu infekciu spojovkového vaku a nedostatočná starostlivosť rodičov o hygienu maloletej.

Hospitalizácia od 5.1.2016 do 22.3.2016 na Klinike detí a dorastu DFNSP v Košiciach pre výrazné zhoršenie zdravotného stavu, pravé oko maloletej bolo veľké, modré, na rohovke pravého oka mala vred, mala zanedbaný neliečený zápal spojovky pravého oka, ktorý výrazne poškodil aj rohovku na pravom oku. Následkom neliečenej infekcie pravého oka vznikol vred na pravej rohovke, ktorý sa hojí jazvou a vznikom leukómu, teda pravá rohovka zbelavela a pravé oko maloletej sa zväčšilo a stalo sa nevidiacim. Maloletá trpela podvýživou 3. stupňa, bola zavšivená, mala rozsiahle zapareniny kože v plienkovej oblasti a na krku, chronický hnisavý zápal stredného ucha vpravo, zápal dutínok v hlávkovom výbežku spánkovej kosti vpravo, ktorý vzniká následkom neliečeného zápalu stredného ucha.

Následne v rokoch 2016, 2017, 2018 sa stav maloletej podstatne zlepšil, maloletá žila v profi rodinách, kde jej bola poskytovaná štandardná rodičovská a zdravotná starostlivosť, maloletá začala chodiť, rozprávať, vyrástla, primerane sa zvýšila jej hmotnosť, zhojil sa jej chronický hnisavý zápal stredného ucha vpravo, kožné bakteriálne a kvasinkové zápaly sa jej vyhojili. Očný nález leukómu po neliečenom vrodennom glaukóme a ťažkej infekcii pravého oka pretrváva, pravé oko je v podstate nevidiace, stav je nezvratný, ľavé oko je vidiace, ďalekozraké, kde vzhľadom na stanovené diagnózy a vývoj zdravotného stavu maloletej nebola zo strany rodičov zabezpečená o ňu dostatočná starostlivosť vo všetkých smeroch, resp. iné s tým súvisiace okolnosti.

Táto nestarostlivosť o maloletú zo strany rodičov v rôznych smeroch patrí k známkam, ktoré svedčia pre pasívne fyzické týranie. K pasívnemu fyzickému týraniu patrí nedostatočná starostlivosť, resp. „úmyselná“ alebo „neúmyselná“ nestarostlivosť, nedostatok zdravotníckej starostlivosti /rodičom „zabudnutie“ očkovania dieťaťa, preventívna prehliadka, ak je choré, nenavštívenie lekára/, nedostatok vo výchove, vzdelávaní, nedostatok prístrešia, ošatenia, hygieny.

Ochorenia zaznamenané u maloletej sú v príčinnej súvislosti so zanedbaním starostlivosti rodičov, zo strany rodičov bolo možné im predísť dodržiavaním zásad starostlivosti o výživu maloletej, o hygienu maloletej, dodržiavaním zásad hygieny pri príprave výživy maloletej, obmedzením kontaktu maloletých s osobami, ktoré mali akútnu infekciu dýchacieho a tráviaceho systému, bakteriálne infekcie kože, podávaním kvalitatívne a kvantitatívne správnej a dostatočnej výživy maloletej, podávaním odporučených liekov maloletej, opakovanými návštevami u svojho detského lekára podľa odporúčenia. Maloletá bola opakovane závažne chorá, tým že rodičia nenavštevovali s maloletou detského lekára podľa plánu, maloletej neumožnili, aby jej bola poskytnutá potrebná zdravotná starostlivosť, dlhodobo trpela podvýživou 1.- 3.stupňa, ktorá vznikla ako následok podávania kvalitatívne a kvantitatívne nesprávnej a nedostatočnej výživy maloletej.

Okrem iného znalkyňa potvrdila, že psychomotorický vývin maloletej bol poškodený z dôvodu nedostatočnej starostlivosti rodičov o prípravu stravy pre maloletú, stravu pripravovali nehygienicky s použitím hygienicky závadnej vody, následkom čoho došlo k závažnej infekcii črevného traktu maloletej baktériami E coli ESBL, čo spôsobilo vodnaté značky u maloletej, stratu celkovej telovej tekutiny, rozvrat metabolizmu, závažnú acidózu organizmu (prekyslenie), stratu minerálov, čo viedlo k poruche prekrvenia vnútorných orgánov a mozgu, mozog bol poškodený nedostatočným prísunom energie a kyslíka.

Po intenzívnej liečbe na Klinike detí a dorastu a na Klinike KPAIM došlo k úprave parametrov vnútorného prostredia a k zlepšeniu celkového stavu v priebehu 3 týždňov. Po hospitalizácii mali rodičia rehabilitovať dieťa, ísť na neurologické vyšetrenie, zlepšiť hygienu stravovania maloletej a zlepšiť celkovú starostlivosť o maloletú, čo obaja rodičia nerealizovali. Poškodenie mozgu sa rozvinulo a došlo k výraznému zaostávaniu psychomotorického vývinu, vzpriamovania reči a chôdze.

Ďalej znalkyňa uviedla, že k poškodeniu pravého oka a nezvratnému porušeniu videnia došlo následkom toho, že rodičia neboli na očnom vyšetrení s dieťaťom a neliečili zápal spojovky na pravom oku, pričom jeden mesiac nechali doma dieťa s hnisajúcim pravým okom a neošetrovali ho.

Uvedené skutočnosti sú podrobne rozobraté na stranách č. 12, 13 a 14 znaleckého posudku, pričom pokiaľ by sa rodičia starali o maloletú dostatočne a išli by k svojej lekárke, že má zapálené oko a toto by ošetrovali očnými kvapkami a mastičkami, nemuselo dôjsť k poškodeniu oka zápalom.

V závere výpovede znalkyňa uvádza, že svojim nekonaním a nestarostlivosťou o maloletú R.B. jej spôsobili jednoznačne ťažkú ujmu na zdraví, kde následkom tejto nestarostlivosti bol poručený jej psychomotorický vývin, rast a stratila videnie na pravom oku.

Čo sa týka poškodenia sluchu, toto bolo spôsobené o hnisavý zápal stredného ucha obojstranne, ktorý prešiel do chronického zápalu stredného ucha a zápalu dutiniek v hlávkovom výbežku, spánkovej kosti vpravo, čo bolo dôvodom na nutnú operáciu maloletej. Celé toto konanie rodičov možno považovať za pasívne týranie maloletej, ku ktorému patrí nedostatočná starostlivosť, nenavštiwienie lekára, ak je dieťa choré a nedostatok hygieny, čo u menovanej všetko bolo a takisto aj poskytovanie nedostatočnej stravy po stránke kvalitatívnej i kvantitatívnej.

Takto zistený skutkový stav bol v konaní preukázaný aj listinnými dôkazmi, ktoré súd prečítal na hlavnom pojednávaní a to najmä správami Detského domova Košice, správami ÚPSVaR Košice, správami Centra pre deti a rodinu Košice, rozsudkom Okresného súdu Košice II sp.zn. 23P 77/2016 a 26P 20/2019, rodným listom dieťaťa.

Z výsledkov vykonaného dokazovania v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní mal súd za preukázané, že obidvaja obžalovaní svojim konaním naplnili pojmové znaky skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a) Tr.zák. a to tak po stránke subjektívnej, ako aj po stránke objektívnej.

V konaní bolo jednoznačne preukázané, že skutok sa stal tak, ako je uvedený v rozsudku, že ho spáchali obžalovaní a že má všetky zákonné znaky žalovaného prečinu.

Vo vzťahu k výroku o treste sa Okresný súd nestotožnil s návrhom Okresného prokurátora, že neboli zistené také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali použitie ustanovenia § 39 Tr.zák. o mimoriadnom znížení trestu a to z nasledovných dôvodov.

Ústava Slovenskej republiky v článku 48 ods. 2 zahrňuje, že každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolu č. 11, ktorý nadobudol účinnosť 1.novembra 1998 v článku 6 ods. 1 zakotvuje, že každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednávaná nezávislým a nestranným súdom. Primeraná lehota, v ktorej má byť vec prejednaná nie je výslovne stanovená, je však riešená judikatúrou Európskeho súdu a vyplýva z nej, že v trestnom konaní lehota začne plynúť od vznesenia obvinenia. Pri posudzovaní lehoty je potrebné prihliadnuť na zložitosť prípadu, chovanie osôb, ktoré mohli prispieť k prieťahom a tiež k spôsobu akým štátne orgány záležitosť prejednali. Vo výnimočných prípadoch Európsky súd uznal za primeranú lehotu konania pred vnútroštátnymi orgánmi lehotu v trvaní 6 rokov.

Svojimi dôsledkami v kontexte 6 rokov od spáchania žalovaného skutku môžu nadobudnúť charakter odopretia spravodlivosti (denegatio iustitiae <<https://www.najpravo.sk/slovník/d/denegatio-iustitiae.html?print=1>>).

Ochranné práva na primeranú dĺžku konania, ktoré garantuje článok 48 ods. 2 Ústavy SR a článok 6 ods. 1, 2, Dohovoru resp. kompenzácia jeho poručenia môže byť dosiahnutá prostriedkami, ktoré sú vlastné trestnému právu, ako sú jeho normy uplatnené ústavne komfortným spôsobom. Tento naznačený postup trestných senátov všeobecných súdov je aj istou formou prevencie pred nastúpením zodpovednosti sudcu (štátu) a jeho povinnosti ku kompenzácii vo finančnom vyjadrení.

Porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote je tak bezpochyby významným zásahom do princípov zaručujúcich právo na spravodlivý proces, pričom neprimeraná dĺžka konania je závažným a nežiadúcim javom, ktorý nie je odporuje zmyslu práva obžalovaného na spravodlivý proces, ale je i v rozpore so základnými zásadami trestného práva a odporuje účelu trestného konania.

Článok 6 ods. 1 Dohovoru nestanovuje žiadnu výchovnú sankciu, ktorou by stihol poručenie práva na spravodlivý proces, ktoré je v tom článku zakotvené a pod ktorým je uvedený celý rad čiastkových práv a slobôd, ktorého súčasťou je i právo na rozhodnutie v primeranej lehote.

Ako to už vyššie súd uviedol, primeranosť dĺžky konania je judikatúrou ELSP posudzovaná s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu s prihliadnutím ku kritériám zakotveným v judikatúre, akými sú zložitosť prípadu, správanie sťažovateľa a správanie sa štátnych orgánov, poprípade čo je pre sťažovateľa v stávke, ELSP v žiadnom zo svojich rozhodnutí nekonkretizoval všeobecnú záväznú dobu, ktorú by bolo

možné za primeranú lehotu považovať s tým, že každú trestnú vec je potrebné hodnotiť individuálne s poukazom na všetky konkrétne okolnosti daného prípadu.

Z predloženého spisu je zrejmé, že skutok obžalovaní spáchali v období od 29.5.2015 do 3.7.2015. Obžalobu OP Košice II podal na tunajší súd 2.1.2020. vo veci bolo nariadených viacero termínov HP a meritórne bolo rozhodnuté 13.7.2021.

Pri posudzovaní dĺžky konania je tak zrejmé z predloženého spisového materiálu, že od spáchania skutku uplynulo viac ako 6 rokov.

Pokiaľ ide o aktuálne osobné pomery obžalovaných, je zrejmé že sa spolu starajú o 9 maloletých detí a v prípade uloženia NEPO trestov u obidvoch obžalovaných by deti boli umiestnené do príslušných Detských domovov v rámci mesta Košice a okolie.

Dĺžka konania, ako aj sociálne pomery v rodine obžalovaných, najmä počet maloletých detí je tak v kontexte všetkých vyššie uvedených skutočností významnou okolnosťou z hľadiska posudzovania výnimočných okolností prípadu v zmysle § 79 ods. 1 Tr.zák., ktorá má vplyv na hodnotenie stupňa nebezpečnosti činu pre spoločnosť, ktorý sa uplynutím času znižuje, rovnako ako sa znižuje potreba postihnúť obžalovaných, keďže výrazným odstupom času sa miera aj účel trestu.

Celková dĺžka trestného konania v predmetnej trestnej veci nebola spôsobená prietiahmi v konaní, či obštrukciami zo strany obžalovaných a doba od spáchania skutku presahuje 6 rokov.

Okresný súd je toho názoru, že sú splnené zákonné podmienky pre aplikáciu ustanovenia § 39 ods. 1 Tr.zák. o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby podľa § 39 ods. 3 písm. d) Tr.zák. a uložil obom obžalovaným pri trestnej sadzbe podľa § 208 ods. 3 Tr.zák. 7 až 12 rokov trest odňatia slobody v trvaní 3 (troch) rokov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 5 (päť) rokov.

Obžalovaný S. G. bol doposiaľ 7 krát súdne trestaný, z toho 6x súdne trestaný pre trestný čin ohrozenia mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 b), 3 a) Tr.zák. a 64 krát bol postihnutý za priestupok. Z miesta bydliska je hodnotený všeobecne.

Obžalovaná M. G. bola doposiaľ 6 krát súdne trestaná, vo všetkých prípadoch pre trestný čin ohrozenia mravnej výchovy mládeže podľa § 213 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a) Tr.zák. a 135x bola postihnutá za priestupok. V mieste bydliska je hodnotená všeobecne.

Z vyššie uvedených dôvodov súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku a uložil im súhrnné tresty odňatia slobody v trvaní 3 (troch) rokov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 5 (päť) rokov s probačným dohľadom, zároveň súd uložil obom obžalovaným povinnosť v zmysle § 51 ods. 4 písm. g) Tr.zák.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Košice II na Krajský súd v Košiciach.